

ad. 1: Miljøpolitikken har ikke hidtil været et særlig betydningsfuldt element i EF-samarbejdet. Det hidtige formelle arbejdsgrundlag for en fælles miljøpolitik i EF fylder kun to sider i den såkaldte Europæisk Fælles Akt (EF-pakken) fra 1986. Spørgsmålet om miljøbeskyttelse indgår også i EF's politik på andre områder. Således eksisterer der miljøpolitik i enkelte andre afsnit i Rom-Traktaten, f.eks. indeholder industriafsnittet en bestemmelse om dumpning af giftigt affald. Men de overordnede linier og principperne er indeholdt i de to sider (artikel 130).

Hovedprincippet i EF's hidtige miljøpolitik er, at miljøpolitikken er underordnet den økonomiske politik. Man kan sige, at EF i dag ikke har lov til – og mulighed for – at vedtage miljøregler, der kommer til at hindre den frie handel i EF. Økonomien skal have lov at trives, og dette skal miljøpolitikken indordne sig efter.

Miljøforslag fra Kommissionen skal i dag vedtages ved enstemmighed i Ministerrådet (artikel 130 S).

EF's indsats på miljøområdet har i dag (artikel 130 R) i Rom-Traktaten følgende formål:

- at bevare, beskytte og forbedre kvaliteten af miljøet,
- at bidrage til beskyttelse af menneskers sundhed,
- at sikre, at naturens ressourcer udnyttes forsigtigt og fornuftigt.

Miljøpolitikken bygger på principperne:

- om forebyggende indgreb,
- om udbedring af miljøskader og
- om, at forurenere betaler.

Miljøforanstaltninger indføres som minimumsregler, det vil sige, at de enkelte lande på det nationale plan kan indføre miljøbestemmelser, der er mere vidtgående, end hvad EF vedtager (artikel 130 T).

2. Hvilke krav og ønsker til miljøpolitikken havde regeringen i Maastrichtforhandlingerne?

I forbindelse med forhandlingerne i Maastricht havde regeringen udfærdiget et memorandum, der havde følgende mål:

- at målsætningen for EF's miljøpolitik skulle være at sikre en miljømæssig bæredygtig udvikling,

- at løsningen af såkaldte "fundamentale" miljøproblemer ikke skal vige for andre hensyn,
- at miljøpolitikken skal vedtages med kvalificeret flertal,
- at miljøforanstaltninger stadig skal kunne indføres som minimumsregler på det nationale plan.

3. Hvilken miljøpolitik blev man enig om i Maastricht, altså hvad er miljøpolitikken i det traktatudkast, som man enedes om, og som vi skal stemme om den 18. maj?

Heller ikke i Unions-Traktaten kommer selve miljøafsnittet til at fylde det store. Det, man skal lægge mærke til i miljøafsnittet i Unions-Traktaten, er ikke så meget, hvad formålet og hensigten med miljøpolitikken i den Politiske Union er, men snarere, hvilke muligheder der bliver givet for senere at føre en socialistisk og planøkonomisk miljøpolitik.

Dertil kommer, at der i de grundlæggende artikler, der danner udgangspunkt for hele EF-samarbejdet, er indført en sætning, der siger, at EF har til opgave at fremme en økonomisk udvikling i Fællesskabet, der tilrettelægges således, at den tager hensyn til en lang række forskellige forhold, herunder en bæredygtig udvikling, og som respekterer miljøet (artikel 2).

Det vil med andre ord sige, at ligegyldigt hvad der sker i EF-landene, skal der tages hensyn til miljøforslag fra Kommissionen, der ifølge Unions-Traktaten skal vedtages ved kvalificeret flertal i Ministerrådet, altså 54 ud af 76 stemmer (artikel 130 S).

Der findes tre hovedområder, der er undtaget fra bestemmelserne om flertalsafgørelser. Det er:

- Miljøregler, hvori der indgår skatter og afgifter (f.eks. CO₂-afgiften)
- Fysisk planlægning og arealanvendelse
- Foranstaltninger, der i væsentligt omfang berører de enkelte landes energipolitik.

Hvis der skal vedtages miljøregler inden for disse tre områder, skal reglerne vedtages med enstemmighed i stedet for kvalificeret flertal.

På grund af enstemmighedsreglen vil det således være vanskeligt at vedtage miljøforanstaltninger, der er i modstrid med disse områder.

EF har mulighed for på bestemte miljøom-